

Inatsisartunut ilaasortamut
Marianne Paviasen
Inuit Ataqatigiit

**Ujaqqanik pinneraasiassanik avammut nioqquteqarneq akileraarutinillu
akiliisarnerit pillugit § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut nr. 051-2025-
mut akissut**

10-06-2025
Suliap nr.: 2025-10241

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu apeqqutit matuma
kinguliani allassimasut Naalakkersuisunut saqqummiuppatit, taakkualu
matumani akineqarput.

Apeqqut 1:

**Naalakkersuisut ilisimavaat, aatsitassanut inatsimmi nutaami,
nunatsinni pinneraasiortut pinneraasiaminnik nunanut allanut
tunisinerminni, ujaqqanik annissuisinnaanermut aammalu
tuniniaasinnaanermut uppersarsarsuisarnikkut
ajornartorsiuteqartarnerat?**

**A. Ilisimaneqarpat qanoq uppersarsarsuisarneq
aaqqiiviginarneqarpa?**

Apeqqummut 1-imut akissut:

Ulloq 1. juli 2024 aatsitassanut tunngasunik suliaqarneq pillugu Inatsisartut
inatsisaat atuutilerpoq. Inatsimmi inuit ataasiakkaat aatsitassanik
katersisinnaanerat paaasinnaanerallu ammanerulersinneqarpoq
pisariinnerulersinneqarlunilu. Tamatuma saniatigut avammut
nioqquteqartarnermut maleruagassat allanngortinneqarput, taamaalilluni
aalajangersimasumik najugaqartut avammut nioqquteqarsinnaanerat
ajornannginnerulersinneqarluni, aalajangersimasumik najugaqartuunngitsut
maannakkut pisartunit killilersorneqarnerulerlutik.

Aalajangersimasumik najugaqartoq avammut nioqquteqarnissamut
akuersissummik peqarani aatsitassanik annissisinnaavoq.

Aalajangersimasumik najugaqartup najugaqarfigisimasaminut uppersarsaat,
ukiuni kingullerni 5-ini Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanermut
uppersarsaataasoq, takutiinnartussaavaat.

Apeqqut ”ujaqqanik pinneraasiassanik tunisassiortunut”
tunngassuteqarpoq. Inuit taakkua aatsitassanik avammut annissinissaq
soqutigisariinnanngilaat, kisianni aamma pisisartumik nioqqutissap,
pisisartut ujaqqanik pinneraasiassanik tunisassiortumit pisiarisimasaata,
nammineerluni avammut annissinnaanissaa soqutigisaralugu.
Inuussutissarsiutigiginagu pisineq pineqartillugu, pisisut

najugaqarfigisimasanut uppersaateqartariaqanngillat imaluunniit avammut nioqquteqarnissamut akuersissummik peqartariaqaratik, nioqqutissaq aalajangersimasumik najugaqartumit pisiarisimallugu uppersarsinnaaginnartussaallugu. Taanna tassaasinnaavoq pisisimanermut akiligassap allagartaa, aalajangersimasumik najugaqartup ujaqqanik pinnersaasiassanik tunisassioortup siunertamut tassunga tunniussimasaa.

Ujaqqanik pinnersaasiassanik tunisassioortut ilai sumiiffimmut aalajangersimasumut kisermaassisussaataalluni akuersissummik piginnittuusarput. Siusinnerusukkut akuersissutit taamaattuut taaguutigaa "annikitsumik aatsitassarsiornissamut akuersissut". Inatsit nutaaq malillugu taanna taaguuteqarpoq "Najukkami aatsitassanut tunngasunik suliaqarnissamut akuersissut". Akuersissummi piginnittoq aatsitassanik akuersissutip ataani katersorneqarsimasunik piiarneqarsimasunillu avammut nioqquteqarnissamut pisinnaatitaatinneqarpoq. Taakkua aatsitassanik avammut nioqquteqarnerminni akuersissutip assilinerup uppersaatatit ilanngussinnaavaat. Taamaangippat uppersaammik tunineqarnissaq siunertarlugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut saaffiginnissinnaapput, tassani Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfiup uppersassallugu piginnittoq akuersissut malillugu aatsitassanik avammut nioqquteqarsinnaasoq. Ulloq manna tikillugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik uppersaammik taamaattumik ataasiinnarmik tunniussisimavoq.

Avammut nioqquteqarneq Kalaallit Nunaanni maleruagassat malillugit akuerisaagaluarpalluunniit, nuna aatsitassanik annissiviusoq nammineerluni maleruagassaqarsinnaavoq, nunami nutaami aatsitassanik eqquassinissap akuerinissanut allakkiat aalajangersimasut piumasarineqarsinnaallutik. Nunami eqqussiviusumi maleruagassat misissornissaat avammut annissisup nammineq akisussaaffigaa. Najukkami ujaqqanik pinnersaasiassanik tunisassioortoq ajornartorsiuteqarluni misigiguni, Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmut suliaq taannarpiaq pillugu saaffiginnissisaq kaammattuutigissavara, taamaalluni pissutsit erseqqinnerusumik misissorneqarsinnaassammata.

A) pillugu

Piffissami qinersiviusumi kingullermi akuersissummik allagartaliisarnernut periarfissat misissorneqarput. Tassunga atatillugu paasineqarpoq qarasaasiatigut akuersissummik allagartaliisarneq suliatigut isumannaatsuunngitsoq periarfissaanngitsorlu, aammalu ujaqqanik tigussaasumik uppersaammik allagartaliineq akisoorujussuusassaasoq, tassami avataaneersunik immikkut ilisimasalinnik, ujaqqanik pinnersaasiassanik tunisassioortup akilertussaasaannik, pisariaqartitsisoqarsinnaammata. Taamaattumik nittarsaassinermut sammisumik akuersissummik allagartaliisarnissaq, immaqqa kodeksitaqartoq, sulissutigineqarpoq. Taanna najukkamiititsinermik takutitsinnaassaaq aammalu ujaqqanik pinnersaasiassanik aamma kusanartulianik tunisassioortunit immaqalu pisiniarfinnit tunisassianik

taakkuninnga tuniniaasartunit atorneqarsinnaassalluni. Akuersissummik allagartaliisarnermut aaqquissuussineq 2025-mi aasap naalernerata ingerlanerani saqqummiunneqarnissamut piariissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut pisisimanermut uppersarsaat assigiissaartoq suliarineqarpoq, taannalu nunap sannaanut takornariartitsisartunit atorneqarsinnaassaaq. Tamatumani annikitsumik aatsitassarsiornissamut inatsit/najukkami aatsitassanut tunngasunik suliaqarneq pillugu inatsit malinneqarpoq. Pisisimanermut uppersarsaat 2025-mi juunip qaammataata naalernerani naammassissasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Apeqput 2:

Nunatsinni aatsitassarsiorfinni maannakkut ingerlasuni sulisorineqartut qassiuppat?

A) Qassit nunatsinnut akileraartarpat?

Apeqqummut 2-mut akissut:

Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfik ingerlatsivigineqartoq ataasiinnaavoq, 49-nik sulisoqarluni.

A) pillugu

Sulisunit 49-nit taakkunannga 35-t maani najugaqartut kommunimi najugaqarfigisaminni akileraarutinik A-nik akiliisarput. Sulisut avataaneersut 13-it Nunap karsianut ilanngaasiinnginnermi akileraarutinik akiliisarput, tassani taakkua ukiumut qaammatinit arfinilinnit sivilisunerusumi Kalaallit nunaanniittaramik. Sulisoq avataaneersaq ataaseq, piffissani Kalaallit Nunaanni suliffigisamini, nunap karsianut ilanngaasiinnginnermi akileraarutinik akiliisarpoq.

Apeqput 3:

Aatsitassarsiorfinni sulisut nunatsinnut akileraartartutt aalakkaasumik akileraartarnerat nakkutigineqarpat?

Apeqqummut 3-mut akissut:

Aatsitassanut inatsit malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartut taakkualu sulisuisa, allat tamaasa assigalugit, akileraartarnermut inatsisit malillugit nakkutiginninnermi iliuusissat nalinginnaasut malittussaavaat.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi nakkutiginnittuni aamma aatsitassarsiorfinnik suliallit aamma aatsitassarsiornermut suliaasaqarfik nakkutigineqarput. Tassani pineqarput aatsitassarsiorfiit ingerlatsivigineqartut aammalu suliffeqarfiit aatsitassarsiorluni misissuinissamut piiaanissamullu akuersissummik peqartut.

Nakkutiginnilluni takusaaneq kommunini, Namminersorlutik Oqartussani aammalu danskit oqartussaasuini oqartussat attuumassutillit akornanni

suleqatigiinnikkut ingerlanneqartarpoq. Nakkutiginnilluni takusaanermi sulisut kinaassusaat misissorneqartarput aammalu aammalu suliffeqarfiit suliffeqarfimmut pilersuisuillu tunngatillugu aningaasarsianut paasissutissanik nalunaarutiginninneri misissorneqartarlutik.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut, aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi § 68, imm. 1 aamma 2 malillugit, ilaatigut sulisut akileraarutininik akiliisarnersa isumannaarnissaannut, pisinnaatitsissummik pigisaqartunit taakkualu pilersuisunit akileraartarnermut tunngasut pillugit paasissutissanik piumasaqarnissamut periarfissaqarput. Tassani pisinnaatitsissummik pigisaqartuni taakkualu pilersuisuini sulisut pineqarput.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq imm. 1 aamma 2 malillugit pisussaaffimminik naammassinninngipput, pisinnaatitsissummik pigisaqartup, pisussaaffimminik naammassinninnissami tungaanut, akuersissut malillugu suliaminik suliaqarneq unitsissagaa, Naalakkersuisut piumasarisinnaavaat, takuuk aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi § 68, imm. 4.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup pilersuisua pisussaaffimminik naammassinninngipput, pilersuisoq taanna atussanngikkaa, Naalakkersuisut pisinnaatitsissummik pigisaqartumut peqqusinissamut periarfissaqarput, takuuk aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi § 68, imm. 3. Aammalu pisinnaatitsissummik pigisaqartup peqqusissut taanna malinngippagu, peqqussutip naammassineqarnissaata tungaanut pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut malillugu suliaminik suliaqarneq unitsissagaa piumasarisinnaallugu, takuuk aatsitassanut tunngasunik suliaqarnermut inatsimmi § 68, imm. 4.

Apeqquut 4:

Aatsitassarsiorfinni sulisorisat nunatsinneersut nunatsinnut akileraartartut tamakkiisut sulisoriniarneri ajornakusoortinneqarpa?

A) Akissut aappiupppat sulisoqarniarnermut ajornartorsiortoqarsimappat suut patsisaappat?

B) Nunatsinnut akileraartartut sulisoriniarneqarneranut aporfeqartarsimappat naalakkersuinikkut tamanna qanoq iliuuseqarfigineqarsinnaava?

Apeqqummut 4-mut akissut:

Nunatsinneersunik sulisoqarnissaq ajornartorsiutaasoq, imaluunniit sulisut nunatsinnut akileraarutini akiliinissaat aporfeqartoq, Naalakkersuisut ilisimangilaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Best Regards

Naaja H. Nathanielsen

Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut, Nukissiutinut, Inatsisit Atuutsinneqarnerannut

Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq